

Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων
Ο Πρόεδρος

28.8.2020

Κύριο Johan Van Overtveldt
Πρόεδρο
Επιτροπή Προϋπολογισμών
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης(COM(2018)0325 – C8-0201/2018 – 2018/0135(CNS))

Αξιότιμε κύριε Van Overtveldt,

Στο πλαίσιο της διεξαγόμενης διαδικασίας, η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας. Κατά τη συνεδρίασή της στις 14 Ιουλίου 2020, η επιτροπή αποφάσισε να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής.

Η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων εξέτασε το ζήτημα κατά τις συνεδριάσεις της στις 14 Ιουλίου και στις 27 Αυγούστου 2020. Κατά την τελευταία αυτή συνεδρίαση¹, αποφάσισε να καλέσει την Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

¹ Ήταν παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία οι βουλευτές: Antonio Tajani (πρόεδρος), Gabriele Bischoff (αντιπρόεδρος), Charles Goerens (αντιπρόεδρος), Giuliano Pisapia (αντιπρόεδρος), Sandro Gozi (συντάκτης γνωμοδότησης), Alexander Alexandrov Yordanov (αναπληρωτής του Brice Hortefeux), Gerolf Annemans, Gunnar Beck (αναπληρωτής του Antonio Maria Rinaldi), Damian Boeselager, Geert Bourgeois, Fabio Massimo Castaldo, Leila Chaibi, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Pascal Durand, Esteban González Pons, Laura Huhtasaari, Niklas Nienab (αναπληρωτής του Daniel Freund), Paulo Rangel, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, László Trócsányi, Mihai Tudose, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze, Rainer Wieland.

Antonio Tajani

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. επαναλαμβάνει την άποψή του ότι το ισχύον σύστημα ιδίων πόρων εισάγει διακρίσεις και είναι εξαιρετικά πολύπλοκο, αδιαφανές και ακατανόητο για τους πολίτες· τονίζει ότι είναι απαραίτητο να μεταρρυθμιστεί διεξοδικά, προκειμένου να αυξηθούν η διαθεσιμότητα εσόδων, η προβλεψιμότητα, η αποδοτικότητα, η σαφήνεια και η δικαιοσύνη·
2. επαναλαμβάνει ότι είναι αναγκαίο να θεσπιστούν το συντομότερο νέοι γνήσιοι ίδιοι πόροι, σύμφωνα με τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου² και τις συστάσεις της Ομάδας υψηλού επιπέδου για τους ίδιους πόρους, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας στιβαρός προϋπολογισμός της Ένωσης που θα επικεντρώνεται στο κοινό ευρωπαϊκό συμφέρον, θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του σήμερα – ιδίως να συμβάλει στη χρηματοδότηση της ανάκαμψης της οικονομίας μετά την κρίση της νόσου COVID-19 και να αντισταθμίσει τις πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν από το πρόγραμμα «Next Generation EU» (ΕΕ - Επόμενη Γενιά) – θα βασίζεται στην αρχή της δίκαιης ανταπόδοσης («juste retour») και θα αποφέρει σημαντικά για τους Ευρωπαίους πολίτες αποτελέσματα· υπενθυμίζει ότι η νομική απαίτηση να προβλέπονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ γνήσιοι ίδιοι πόροι απορρέει απευθείας από τις Συνθήκες της ΕΕ· υπογραμμίζει ότι οι νέοι ίδιοι πόροι θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους στόχους πολιτικής της Ένωσης και να αντιμετωπίζονται ανεξάρτητα από το μέγεθος του προϋπολογισμού·
3. θεωρεί ότι, από τη θέσπισή της, το 1988, μέχρι σήμερα, η συνεισφορά βάσει του ΑΕΕ έχει αποτελέσει μια αξιόπιστη και σταθερή πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ωστόσο ο σταδιακός μετασχηματισμός της από έναν συμπληρωματικό πόρο στον προϋπολογισμό της ΕΕ στην πιο κυρίαρχη συνιστώσα δεν συνάδει πλήρως με το πνεύμα των Συνθηκών, σύμφωνα με το οποίο η Ένωση προικίζεται με επαρκή μέσα για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της και την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών της, ο δε προϋπολογισμός της χρηματοδοτείται στο ακέραιο από ίδιους πόρους· επισημαίνει ότι, μέχρι στιγμής, παρά την ανάγκη κατάρτισης προϋπολογισμών που να ανταποκρίνονται σε προσδιορισμένες ανάγκες και δεσμεύσεις, οι διαπραγματεύσεις σχετικά με το ύψος των εθνικών συνεισφορών επηρεάζονταν κυρίως από πολιτικές και οικονομικές εκτιμήσεις, γεγονός που έχει συμβάλει στη διαμόρφωση μιας εσφαλμένης και επιζήμιας αντίληψης, σύμφωνα με την οποία οι συνεισφορές στον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι απλές μεταφορές μεταξύ καθαρών συνεισφερόντων και καθαρών αποδεκτών και όχι η απαραίτητη εισροή για τα οφέλη που παράγει η ΕΕ· είναι, συνεπώς, της γνώμης ότι οι νέοι γνήσιοι ίδιοι πόροι που θα εισαχθούν θα πρέπει σταδιακά να αντικαταστήσουν τις συνεισφορές βάσει του ΑΕΕ·
4. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να καταργηθούν όλες οι δημοσιονομικές επιστροφές και οι διορθωτικοί μηχανισμοί, το συντομότερο δυνατόν, ώστε να διασφαλιστεί η δίκαιη μεταχείριση μεταξύ των κρατών μελών· υπενθυμίζει, στη συνάρτηση αυτή, ότι, όπως

² Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 – Η θέση του Κοινοβουλίου ενόψει συμφωνίας (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP)), P8_TA(2018)0449.

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Μαΐου 2020 σχετικά με το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, τους ίδιους πόρους και το σχέδιο ανάκαμψης (2020/2631(RSP)), P9_TA(2020)0124 και *ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Ιουλίου 2020 σχετικά με τα συμπεράσματα της έκτακτης συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 17-21 Ιουλίου 2020 (2020/2732(RSP), P9_TA(2020)0206.*

επισημαίνεται στην έκθεση Monti σχετικά με τη μελλοντική χρηματοδότηση της ΕΕ, οι δημοσιονομικές επιστροφές και διορθώσεις συνεπάγονται μείωση του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς τα πλουσιότερα κράτη μέλη που επωφελούνται από επιστροφές συνεισφέρουν στον προϋπολογισμό της ΕΕ, ως ποσοστό του ΑΕΕ, λιγότερα από τα φτωχότερα κράτη μέλη· θεωρεί ότι ο ιστορικός λόγος ύπαρξής τους έπαψε να υφίσταται μόλις το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την ΕΕ· εκφράζει, επομένως, τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι, στα συμπεράσματα του έκτακτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 17-21 Ιουλίου 2020, αυτές διατηρήθηκαν, σε ορισμένες δε περιπτώσεις αυξήθηκαν·

5. χαιρετίζει την τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής, της 27 Μαΐου 2020, με την οποία η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να δανειστεί 750 δισ. EUR σε τιμές του 2018 στις κεφαλαιαγορές, το προϊόν των οποίων θα μεταφερθεί σε ενωσιακά προγράμματα σύμφωνα με το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Next Generation EU), προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης της νόσου COVID-19, επισημαίνει δε τα οφέλη που θα προκύψουν από τη δημιουργία, σε ενωσιακό επίπεδο, πρόσθετης χρηματοδοτικής ικανότητας η οποία θα είναι άμεσα διαθέσιμη μέσω αυτού του δανεισμού κεφαλαίων, καθώς οι αποπληρωμές θα γίνουν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω της δημιουργίας, για τον σκοπό αυτό, νέων γνήσιων ιδίων πόρων· επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων στο 1,4 % του ΑΕΕ και για προσωρινή αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων στο 2,0 % του ΑΕΕ, προκειμένου να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τα ομόλογα ανάκτησης· πιστεύει, ωστόσο, ότι η προσωρινή αύξηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων θα πρέπει στη συνέχεια να παραμείνει διαθέσιμη όχι μόνο για να καλυφθούν οι ανάγκες του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και του Ταμείου Ανάκαμψης και να συνεκτιμηθεί η προβλεπόμενη πτώση του ΑΕΕ μετά την ύφεση που προκλήθηκε από την κρίση της νόσου COVID-19, αλλά και για να μπορέσει η ΕΕ να βασιστεί σε έναν μεγαλύτερο προϋπολογισμό για την εκπλήρωση των πολιτικών φιλοδοξιών της·
6. υπενθυμίζει τη θέση του ότι η εισαγωγή ενός καλαθιού νέων ιδίων πόρων έως το τέλος του ΠΔΠ 2021-2027 θα πρέπει να αποσκοπεί στην κάλυψη τουλάχιστον των δαπανών που σχετίζονται με το μέσο ανάκαμψης «Next Generation EU» (NGEU) (κεφάλαιο και τόκοι), προκειμένου να διασφαλιστούν η αξιοπιστία και η βιωσιμότητα του σχεδίου αποπληρωμής του μέσου·
7. φρονεί ότι ο προτεινόμενος μηχανισμός, ο οποίος περιλαμβάνει «δανεισμό για δαπάνες» και τη χρήση εσόδων για ειδικό προορισμό, είναι συμβατός με τις αρχές της δημοσιονομικής ισορροπίας και της δημοσιονομικής πειθαρχίας, καθώς και με την ακεραιότητα του συστήματος ιδίων πόρων, όπως κατοχυρώνονται στα άρθρα 310, 311 και 323 της ΣΛΕΕ·
8. εμμένει στην άποψη ότι ο νέος μηχανισμός απαιτεί να θεσπιστεί η κατάλληλη κοινοβουλευτική διαδικασία συναπόφασης, να διασφαλιστεί η υποχρέωση λογοδοσίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφάνεια· καλεί, επιπλέον, το Συμβούλιο να συνεργαστεί στενά με το Κοινοβούλιο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας έγκρισης της απόφασης σχετικά με το σύστημα ιδίων πόρων· εμμένει στην άποψη ότι αυτό πρέπει να ισχύει για τις αποφάσεις σχετικά με τον καθορισμό προτεραιοτήτων και τις εκταμιεύσεις κονδυλίων για όλα τα μέσα που χρηματοδοτούνται μέσω των εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό στο πλαίσιο του προγράμματος «Next Generation EU»·

9. προτείνει να αξιοποιηθεί η δυναμική της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης προκειμένου να συζητηθούν τα πλεονεκτήματα μιας τροποποίησης των Συνθηκών, ώστε να διασφαλιστεί ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με πλειοψηφία, θα θεσπίσουν διατάξεις σχετικά με τους ιδίους πόρους της Ένωσης, με βάση γνήσιους ιδίους πόρους και ανεξάρτητα από τους εθνικούς προϋπολογισμούς, και να εξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε να μεταρρυθμιστεί η διαδικασία έγκρισης των κρατών μελών στην περίπτωση αυτή, καθώς και να διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο μια δέσμη γνήσιων ιδίων πόρων θα μπορούσε να ενταχθεί καλύτερα στις Συνθήκες· πιστεύει ότι αυτό θα μπορούσε να διασφαλίσει τόσο τη μονιμότητα όσο και την αποτελεσματικότητα του συστήματος των ιδίων πόρων, θα μπορούσε δε να ανοίξει τον δρόμο προς μια γνήσια ευρωπαϊκή δημοσιονομική πολιτική, προωθώντας έτσι την ορθή λειτουργία και την ανθεκτικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.